

NOUTAJIEN A-METSÄSTYSKOKEEN SÄÄNNÖT (NOME-A)

Hyväksytty Kennelliiton valtuuston kokouksessa 27.11.2006 Voimassa 1.4.2006 alkaen

1. KOKEEN TARKOITUS

Kokeen tarkoituksena on arvostella noutajien ominaisuuksia metsästystilanteessa tiedon saamiseksi jalostustyötä varten.

2. KOKEEN JÄRJESTÄMINEN

Kokeita anottaessa ja järjestettäessä on noudatettava sääntökirjan osassa yksi (1) annettuja yleisiä sääntöjä ja määräyksiä sekä kennelliiton yleisiä määräyksiä. Tuomarit vastaavat siitä, että kokeessa noudatetaan sääntöjä ja ohjeita.

Kokeet järjestetään aidossa metsästystilanteessa niin, että noudettava riista pudotetaan osallistuvien koirien läsnä ollessa.

2.1 Tuomarit

Kokeen arvostelevat ylituomari sekä hänen lisäkseen vähintään yksi arvostelutuomari. Arvostellessaan kokeen kaikki tuomarit ovat tasavertaisia. Tuomareiden pätevyudet selviävät tuomarioimikunnan ylläpitämästä tuomariluettelosta.

3. KOELUOKAT

Koe järjestetään vain **voittajaluokassa (VOI)**, johon saavat osallistua NOME-B-kokeessa tai Working Tessissä AVO 1 -palkinnon saavuttaneet koirat.

4. KOIRANOHAJAAJA

Kokeen sujuva läpivienti edellyttää, että myös koiranohjaajat ovat tutustuneet näihin sääntöihin.

Ohjaajan tulee noudattaa tuomareiden ja toimitsijoiden ohjeita. Koira voidaan hylätä, jollei se kutsuttaessa arvosteltavaksi ole paikannpäällä käytettävissä.

Koirat pidetään kytkemättöminä arvostelun ajan, ellei tuomari toisin määrää. Koiran saa lähettää selvällä käsimerkillä. Koira ohjaamisessa kokeen aikana suositellaan pillin käyttöä.

Kaulapannan tai muun varusteen käyttö koesuorituksen aikana on kielletty. Suoritusten aikana ohjaaja ei saa käyttää apuvälineitä, jotka voidaan tulkita pakotteiksi. Koira ei saa kurittaa koepaikalla eikä kokeen aikana.

5. RIISTA

Noudettavana voi olla kaikkia riista- ja vahinkolintulajeja sekä turkiseläimiä lukuun ottamatta petoeläimiä.

6. KOKEEN SUORITTAMINEN

Koirien suoritusjärjestys määrätään pääsääntöisesti arvalla.

Kokeet järjestetään joko ajojahdeissa, jossa noutajat istuvat passissa ampumaketjun takana ja riista ajetaan liikkeelle ajoketjun avulla tai metsästysmuodossa, jossa koirat ohjaajineen, tuomarit, ampujat ja ajomiehet etenevät samalla linjalla karkottaen edessä olevan riistan. On toivottavaa, että kokeita järjestettäisiin molemmilla tavoilla, samoin vesilinnun metsästyksen yhteydessä.

a) Ajojahdissa tuomarit asettavat koirat niin, että niillä on hyvä mahdollisuus nähdä pudotukset. Haavoittunut riistaa pyritään noutamaan välittömästi pudotuksen jälkeen. Muille pudotuksille koirat lähetetään ajon jälkeen.

b) Metsästettäessä linjalla kulkien, tuomarit, vuorossa olevat koirat ohjaajineen ja ampujat liikkuvat eteenpäin linjassa. Kun riista on ammuttu, linja pysähtyy ja tuomarin pyynnöstä koira lähetetään noutamaan riistaa.

7. ARVOSTELU

Arvosteluperusteet ovat samat kuin noutajien kansainvälisessä kokeessa. Soveltuvilta osin noudatetaan myös NOME-B-kokeen sääntöjä.

7.1 Arvosteltavat ominaisuudet

Noutaja seuraa tiiviisti ohjaajan sivulla, on hiljaa ja pysyy paikallaan ilman, että koiran ohjaaja joutuu kiinnittämään huomiota koiraan.

Koiran tulee olla tarkkaavainen, painaa mieleensä putoamispaikat ja muistaa ne varsin pitkään. Kun koira lähetetään noutoon, sen tulee esittää hyvää hakutyötä, oma-aloitteisuutta, vainunkäyttöä ja riistanlöytökykyä. Koira ei saa välttää minkäänlaista maastoa ja sen pitää mennä veteen kehotuksista.

Löydettyään riistan koiran on noudettava se pehmeällä ja tasapainoisella otteella, palautettava nopeasti sekä luovutettava ohjaajalle käteen.

Kun koira lähetetään noutamaan riistaa, jonka putoamista sillä ei ole ollut mahdollista nähdä, tulee sen halukkaasti totella käskyjä ja toimia hyvässä yhteistyössä ohjaajan kanssa.

7.2 Koiran suorituksen keskeyttäminen

Jos koira tekee jonkun hylkäävän virheen tai kaksi vakavaa virhettä, sen suoritus keskeytetään. Samoin menetellään, jos vähintään kaksi tuomaria on sitä mieltä, että koira ei enää voida palkita. Lisäksi koiran suoritus on keskeytettävä, jos ohjaaja kurittaa koira koepaikalla tai jos koira loukkaantuu.

7.3 Hylkäävät virheet

- aggressiivinen käyttäytyminen
- vinkuminen tai haukkuminen
- paukkuarkuus
- kieltäytyminen menemästä veteen
- kieltäytyminen riistasta
- kovaisuus
- riistan vaihtaminen
- "paukkunouto"
- fyysinen kosketus koiraan
- karkaaminen hallinnasta, ajaa takaa ampumatonta riistaa tai hakee riista suussa

paukkunouto Kun koira jättää ohjaajansa ilman lupaa aikomuksena noutaa ja ohjaaja joutuu pysäyttämään koiransa.

7.4 Vakavat virheet

- huono seuraaminen
- rauhattomuus passipaikalla mikä vaatii ohjaajan huomiota
- huono hallittavuus ja/tai turha häiritseminen metsästystilanteessa
- äänekäs ohjaaminen
- liian riippuvainen ohjaajasta
- hidas ja/tai haluton työskentely
- huolimaton nouto-ote
- huono paikallistamiskyky ja/tai huono muisti putoamispaikan sijainnista
- first dog down
- eye-wipe

first dog down

Koira ei löydä haavoittunutta riistaa (joka tuomarin arvion mukaan on saatavissa talteen), jonka putoamisen se on nähnyt ja jota se on heti lähetetty noutamaan. Muutkaan lähetetyt koirat eivät löydä riistaa, eivätkä tuomarit tai tuomarin määräämät avustajat

eye-wipe

Koira ei onnistu löytämään eikä noutamaan riistaa, jonka noudossa toinen koira onnistuu vastaavissa olosuhteissa tai tuomarit käyvät hakemassa riistan.

7.5 Loppukilpailu

Tuomaristo voi päättää, että kokeen voitosta (sertifikaatista) käydään loppukilpailu, jonka koko tuomaristo arvostelee yhdessä. Loppukilpailuun kutsutaan kaikki koirat, joilla on vielä mahdollisuus 1. palkintoon.

Muille koirille annetaan laatuarvostelu ennen loppukilpailua nähtyjen kierrosten perusteella.

Laatuarvostelu voidaan jättää antamatta, jos koiran noutomäärä on jäänyt pieneksi ja mahdollisuudet 1. palkintoon ovat menneet, vaikka koira ei ole tehnyt hylkäävää virhettä.

Mikäli tilanne loppukilpailun jälkeen on kahden tai useamman koiran osalta niin tasainen, että tuomarit eivät halua ratkaista voittajaa, voidaan järjestää uusinta tasatilanteessa olevien koirien kesken. Uusinnassa koirille annetaan niin monta noutomahdollisuutta kuin tuomaristo katsoo tarpeelliseksi.

Suoritukset uusinnassa eivät enää vaikuta koiran saamaan laatuarvosteluun, mutta tuomarit voivat olla jakamatta sertifikaattia, jos voittaneen koiran työskentely ei heidän mielestään ole ollut tarpeeksi hyvää uusinnan aikana.

8. PALKITSEMINEN

Ensimmäinen (1.) palkinto annetaan koirille, joiden kokonaissuoritus on erinomainen.

Palkintosija edellyttää, että koira ei ole tehnyt hylkäävää tai vakavaa virhettä.

1. palkinnon saaneet asetetaan paremmuusjärjestykseen.

Kokeen voittaneelle koiralle voidaan antaa **sertifikaatti (SERT)**, mikäli kokeeseen on osallistunut vähintään kuusi koira ja voittanut koira on noutanut vähintään viisi riistaa.

Toinen (2.) palkinto annetaan koirille, joiden kokonaissuoritus on hyvä.

Yksi vakava virhe voidaan sallia, mikäli koiran suoritus on muilta osin moitteeton.

Kolmas (3.) palkinto annetaan koirille, joiden kokonaissuoritus on tyydyttävä.

Koiran palkitseminen edellyttää vähintään kolmen riistan noutamista ilman hylkäävää virhettä.

Jos koira tekee hylkäävän virheen tai sen kokonaissuoritus ei riitä hyväksytyyn palkintoon merkitään palkintosijan kohdalle **nolla (0)**.

Jos koiran laatuarvostelu jätetään antamatta tai ohjaaja keskeyttää tilanteessa, jossa tuomarin mielestä koiralla olisi vielä ollut mahdollisuus ylittää palkintosijoille, merkitään tulokseksi **viiva (-)**.

Palkintojenjakotilaisuudessa tuomarit kertovat tulokset ja antavat lyhyet suulliset arviot palkittujen koirien suorituksista.